

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนใน
อำเภอเมือง จังหวัดตราด ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง
ตราด จังหวัดตราด ที่ยื่นขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและได้รับอนุมัติตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม
2548 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2551 จำนวน 42 กลุ่ม มีสมาชิกวิสาหกิจชุมชนจำนวนทั้งหมด 419
ราย

1.2 การสุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองตราด จังหวัด
ตราด ซึ่งคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Yamane,1973 (อ้างใน จินดา ขลิบทอง
,2544 : 19) ที่ระดับความเชื่อมั่น 93 เปอร์เซนต์ ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ โดยกำหนดไม่เกิน 7 เปอร์เซนต์

เมื่อแทนค่าในสูตร

$$\text{สูตร } n = \frac{419}{1+419 (0.07)^2} = 137.24$$

ดังนั้นจึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 138 ราย (ร้อยละ 32.9)

1.2.2 การสุ่มตัวอย่าง

1) การสุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยสุ่มตัวอย่างจากทุกกลุ่ม ตามสัดส่วนของจำนวนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แบ่งออกเป็น เก็บตัวอย่างจากตัวแทนลำดับที่ 1 หรือตัวแทนลำดับที่ 2 กลุ่มละ 1 คน และกลุ่มที่มีสมาชิกเท่ากับหรือมากกว่า 11 คนขึ้นไป เก็บตัวอย่างจากสมาชิกทั่วไปอีกกลุ่มละ 3 คน กลุ่มที่มีสมาชิกไม่เกิน 10 คน เก็บตัวอย่างจากสมาชิกทั่วไปอีกกลุ่มละ 2 คน ดังตารางที่ 4

2) เมื่อได้จำนวนตัวอย่างของกลุ่มแล้ว ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการจับสลาก ให้ได้ครบตามจำนวน

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในอำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

ที่	ชื่อวิสาหกิจชุมชน	จำนวนสมาชิก (ราย)	ตัวแทนลำดับที่ 1 หรือ ตัวแทนลำดับที่ 2 (ราย)	สมาชิกทั่วไป (ราย)
1	วิสาหกิจชุมชนวัดเนินสูงตราด	15	1	3
2	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเนินสูงมุ่งพัฒนา	15	1	3
3	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเนินสูง	11	1	3
4	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรทำสวนพื้นที่ส.ป.ก.ตำบลตะกาง	12	1	3
5	วิสาหกิจชุมชนเย็บเสื้อผ้าหมู่ 2 ตำบลท่ากุ่ม จังหวัดตราด	18	1	3
6	วิสาหกิจชุมชนก้าวน้ำบ้านท่ากุ่ม หมู่ 3	41	1	3
7	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพืชผลการเกษตร หมู่ 7 ตำบลท่ากุ่ม	16	1	3
8	วิสาหกิจชุมชนกล้วยน้ำว้าอบแผ่นบ้านตรอกแซง	7	1	2
9	วิสาหกิจชุมชนโรงสีข้าวชาวนาตราด	7	1	2
10	วิสาหกิจชุมชนสามัคคีร่วมใจหูกเจ็ด	8	1	2
11	วิสาหกิจชุมชนกล้วยฉาบไทยบ้านแหลมพ้อ	7	1	2

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ที่	ชื่อวิสาหกิจชุมชน	จำนวนสมาชิก (ราย)	ตัวแทนลำดับที่1 หรือ ตัวแทนลำดับที่2 (ราย)	สมาชิกทั่วไป (ราย)
12	วิสาหกิจชุมชนปืยชุมชนตำบล เนินทราย	7	1	2
13	วิสาหกิจชุมชนปืยอินทรีย์ชีวภาพ ตำบลวังกระแจะ	8	1	2
14	วิสาหกิจชุมชนผลไม้แปรรูปบ้านท้ายวัง	11	1	3
15	วิสาหกิจชุมชนขนมปังอบกรอบ ตำบลวังกระแจะ	7	1	2
16	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงปูน้ำม จังหวัดตราด	14	1	3
17	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงปลาตำบล หนองคันทร้ง	10	1	2
18	วิสาหกิจชุมชนกุ้งแห้งป่าแจ้ว	7	1	2
19	วิสาหกิจชุมชนข้าวกล้องบ้าน ท่าตะเภา	7	1	2
20	วิสาหกิจชุมชนซูเปอร์นิวเคมีภัณฑ์	7	1	2
21	วิสาหกิจชุมชนบ้านหินโค้ง หมู่ 6 ตำบล หนองโสน	13	1	3
22	วิสาหกิจชุมชนหนองโสนพัฒนาอาชีพ	7	1	2
23	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้ตามฤดูกาล บ้านวังแก้ว	7	1	2
24	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้าน เปรี๊ตใน	7	1	2
25	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้าน ห้วยน้ำขาว	7	1	2
26	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านอำวกรุด	7	1	2
27	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มฟื้นฟูอาชีพแม่บ้าน ห้วยน้ำขาว หมู่ 4	7	1	2
28	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้าน คลองมะกอก	11	1	3

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ที่	ชื่อวิสาหกิจชุมชน	จำนวนสมาชิก (ราย)	ตัวแทนลำดับที่1	สมาชิกทั่วไป (ราย)
			หรือ	
			ตัวแทนลำดับที่2 (ราย)	
29	วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบ้านคันทนาตำบลห้วยน้ำขาว	9	1	2
30	วิสาหกิจชุมชนน้ำปลากลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบ้านคันทนาตำบลห้วยน้ำขาว	8	1	2
31	วิสาหกิจชุมชนบ้านฉางเกลือ	10	1	2
32	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหินโค้ง	7	1	2
33	วิสาหกิจชุมชนข้าวกล้องหอมมะลิ บ้านท่าเส้น	7	1	2
34	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มชาวนาตำบล แหลมกลัด จังหวัดตราด	7	1	2
35	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงหอยแมลงภู่ บ้านแหลมหญ้า	15	1	3
36	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปอาหาร ทะเลตำบลอ่าวใหญ่	7	1	2
37	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงหอย บ้านอ่าวขาม	7	1	2
38	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มบ้านแหลมสบ้า ตำบลอ่าวใหญ่	8	1	2
39	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหอยอ่าวเจริญ หมู่ 4 ตำบลอ่าวใหญ่ อำเภอเมือง	7	1	2
40	วิสาหกิจชุมชนร้านค้าสวัสดิบ้านหินดาด	9	1	2
41	วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ธรรมชาติและวัฒนธรรม	10	1	2
42	วิสาหกิจชุมชนศูนย์สวัสดิการตลาด ตำบลห้วยน้ำขาว	7	1	2
รวม		419	42	96

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย คำถาม 2 ลักษณะ คือคำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิด โดยรูปแบบของคำตอบจะเป็นแบบสำรวจรายการ แบบเติมคำในช่องว่างและแบบประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert scale) แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดตราด

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดตราด โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด
- 2 = เห็นด้วยน้อย
- 3 = เห็นด้วยปานกลาง
- 4 = เห็นด้วยมาก
- 5 = เห็นด้วยมากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านปัญหาหรืออุปสรรค และข้อเสนอแนะของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดตราด

2.2 การตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงเครื่องมือ

2.2.1 สร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการวิจัย การศึกษาจากเอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 การหาความเที่ยงตรง โดยนำเสนอแบบสัมภาษณ์กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ (จากสำนักงานเกษตรจังหวัดตราด) เพื่อตรวจสอบและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์และเที่ยงตรงตามเนื้อหา

2.2.3 ทดสอบแบบสัมภาษณ์ (pre-test) กับเกษตรกรผู้ร่วมโครงการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 ราย แล้วนำผลที่ได้ในส่วน of คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ใช้วิธีของครอนบาค – อัลฟา (Cronbach's alpha) โดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปโดยมีค่าความเชื่อมั่น = 0.89 และปรับปรุงแก้ไขในเรื่องสำนวนและภาษาภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ด้วยตนเอง จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ขั้นตอนดังนี้

- กำหนดแผนการสัมภาษณ์
- นัดหมายประชากร
 - ชี้แจงวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์แก่ผู้รับการสัมภาษณ์
 - ทำการสัมภาษณ์
 - เก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์

โดยดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัวอย่างตามช่วงเวลาที่นัดหมาย จนครบ 138 ราย คิดเป็น ร้อยละ 100.0

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งหมดจัดเป็นหมวดหมู่ และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

4.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (frequencies) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และใช้ค่าความถี่ (frequencies) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล

เกณฑ์และความหมายที่ใช้ในการแปลความ

ระดับความคิดเห็นของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความเห็นด้วยในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความเห็นด้วยในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

4.3 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ